

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KŘP LIBERECKÉHO KRAJE
Služba kriminální policie a vyšetřování
Odbor hospodářské kriminality
P.O.BOX 320
ul. Třebízského 1244/2, 460 32 Liberec

Č. j. KRPL-55713-12/TČ-2014-180080-MH

Liberec 31. července 2014
Počet listů: 6

Krajské protikorupční pracoviště o.p.s.
U Nisy 362/6
460 07 Liberec

Vyrozumění

Kvalifikovaným posouzením obsahu Vašeho podání (§ 59 odst.1 trestního řádu) ze dne

27.05.2014 označeného jako „ **oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (Revitalizace městských lázní na galerijní objekt) “**

a provedeným šetřením podle § 158 odst.1 trestního řádu a dle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, nebyly zjištěny skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a odůvodňující zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst.3 trestního řádu.

Naše součást policie přijala Vaše trestní oznámení, pro okolnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin porušení povinnosti při správě cizího majetku a dále také poškozeny finanční zájmy EU a pravděpodobně spáchán i trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele a to vedoucími pracovníky a představiteli Statutárního města Liberce a ÚRR ROP Severovýchod a pravděpodobně i ÚOHS.

V odůvodnění uvádíte, že v průběhu veřejné zakázky Lázně i v průběhu realizace stavby byly Městem Libercem a ROP SV využívány prostředky EU, určené na rozvoj regionu tak, že tyto prostředky zůstaly z podstatné části nepoužity v rukou dodavatelů, aniž by je efektivně využily k původnímu účelu ve smyslu Revitalizace městských lázní na galerijní objekt, Město Liberec a nadřízený orgán ROP SV, stanovil v rámci projektu podmínky výběrového řízení a smlouvy s dodavateli tak, aby předurčili zneužití prostředků, ÚOHS nevyužil možnosti pro případné odhalení bid-riggingu dané zákonem, vyjádřil se pouze formálně a nesledoval zakázku s cílem ochránit hospodářskou soutěž, přestože mu byl podán podnět 10.04.2011, což lze považovat za pochybení.

Policejní orgán uvádí, že PČR Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV, Expositura Ústí nad Labem, Jablonec nad Nisou šetřila obdobné trestní oznámení, které podal pan Mgr. Korytář, jehož písemné znění je součástí Vašeho trestního oznámení a věc ukončila dne 15.02.2012 s tím, že šetřením nebylo zjištěno ani podezření ze spáchání některého ze správních deliktů, tedy věc byla odložena „AA“, současně tato součást policie vyzvala Nejvyšší kontrolní úřad, Regionální radu regionu soudržnosti Severovýchod, Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, aby v případě zjištění (trestně) relevantních skutečností byly tyto skutečnosti zpět poskytnuty policejnímu orgánu, což se do současné doby nestalo.

Policejní orgán se plně ztotožňuje a odkazuje na závěry PČR Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV. Vzhledem k tomu, že Vaše společnost byla založena Mgr. Janem Korytářem a jeho trestní oznámení je přílohou Vašeho trestního oznámení má policejní orgán za to, že rozhodnutí policie je Vám známo.

Ohledně Vašeho zpochybnění o rozhodování, šetření a výsledku šetření ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže s tím, že tento úřad pravděpodobně spáchal trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele, Vám dávám tímto na vědomí, že dle Zákona č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, je tento úřad dle ustanovení § 6 citovaného zákona vyloučen odpovědnosti za trestný čin, tedy není trestně odpovědným, jedná se o správní úřad s celostátní působností řízený vládou ČR, tedy je to orgán státní správy.

K Vaší námitce, že tento úřad nevyužil možnosti pro případné odhalení bid riggingu dané zákonem a nesledoval zakázku s cílem ochránit hospodářskou soutěž a to i přestože mu byl podán podnět dne 10.04.2011, což lze považovat za pochybení, policejní orgán uvádí, že podnět podal dne 10.04.2011 pan Mgr. Jan Korytář a PhDr. Jaromír Baxa a to jako zastupitelé Statutárního města Liberec s tím, že disponují s informacemi, které je vedou k důvodnému podezření, že zadávací podmínky výběrového řízení byly v roce 2010 připraveny ve spolupráci s některými uchazeči, kteří se následně do výběrového řízení přihlásili, dále uvedli, že mají důvodné podezření a konkrétní poznatky, že na přípravě výběrového řízení se podíleli lidé, kteří byli vůči uchazečům podjatí, toto však již bude předmětem šetření orgánů činných v trestním řízení (shora uvedené šetření policie). ÚOHS dne 26.05.2011, pod č.j.: ÚOHS-330/2011/VZ-7658/2011/940/Pza, zpracoval písemně výsledek šetření uvedeného podnětu, kde podrobně posoudil okolnosti související se zadáním veřejné zakázky, průběh výběrového řízení, vše s citací předmětných souvisejících paragrafů se závěrem:

K Vašemu podezření, že při přípravě šetřených veřejných zakázek docházelo ke spolupráci zadavatele a některých uchazečů za účelem omezení okruhu možných dodavatelů, Úřad uvádí, že podnět neobsahuje žádné skutečnosti, které by konkretizovaly uvedené podezření, přičemž ani z dokumentace k šetřeným zakázkám žádné takové skutečnosti nevyplývají.

Úřad s odkazem na uvedené skutečnosti konstatuje, že v šetřené věci neshledal důvody pro zahájení správního řízení z moci úřední.

K trestnímu oznámení obecně prospěšné společnosti Krajské protikorupční pracoviště uvedla za statutární orgán, ředitelka Mgr. Daniela Fialová, spleť jmen, úřadů a firem s tím, že vše nasvědčuje tomu, že spol. Syner a Chládek a Tintěra byly domluveny, uvedla různé kontakty lidí, kde pracovali, kde teď pracují a celé to směřovala k tomu, že jsou tak propojeni, že tím umožnili porušení pravidel hospodářské soutěže, díky kterému došlo k navýšení cen. Dále uvedla, že v květnu 2012 bylo město a ROP Severovýchod upozorněni, že od začátku stavby se na ní podílí společnost Syner a to po dobu asi 6 měsíců.

Policejní orgán se odkazuje na šetření ÚOHS s tím, že tento úřad žádné pochybení ohledně veřejné zakázky neshledal.

Oznamovatel uvádí, že dodavatel nesměl pověřit subdodávkami zbývající dva uchazeče, podmínka byla do zadání zakázky vložena z důvodu ochrany hospodářské soutěže s cílem, zabránit bid-riggingu, vedoucímu k umělému zvyšování nabídkové ceny za zakázku ze strany soutěžících uchazečů.

Policejní orgán k pojmu bid rigging konstatuje, že k uzavírání zakázaných dohod ve smyslu § 3 odst 1 zákona ve formě bid rigging dochází v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek, tyto dohody, které patří k závažným protisoutěžním praktikám, jsou založeny na principu ujednání všech uchazečů o veřejnou zakázku **před podáním nabídek vůči zadavateli ve výběrovém řízení**, v tom smyslu, že si nebudou vzájemně konkurovat. Jde o zakázanou dohodu uzavíranou typicky mezi větším počtem soutěžitelů v postavení konkurentů. Mezi typy protisoutěžních praktik označovaných jako bid rigging jsou řazeny dohody založené na principu rotace (zájemci o zadání VZ se postupně střídají v získání zakázky tak, aby byly VZ pravidelně rozdělovány mezi všechny tyto soutěžitele). Dalším typem jsou dohody na principu rozdělení trhu (každý z soutěžitelů má vymezené území, ve kterém mu je umožněno vítězit ve výběrových řízeních). Tyto dohody lze rovněž uzavírat na základě kompenzačního systému (jednotliví soutěžitelé se předem dohodnou na vítězi vyhlášené soutěže, aniž by tento vítěz byl stanoven na základě principu rotace, vítěz VZ následně poskytne soutěžitelům, kteří nabídky nepodali, příslušná plnění). Další formou dohod typu bid rigging je podávání doplňkových nabídek k nabídce předem vybraného vítěze VZ, které jsou záměrně nevýhodné (např. příliš vysoká cena) a vzbuzující v zadavateli dojem, že získal plnění za nejnižší cenu, i když tomu tak ve skutečnosti není. Ujednání typu bid rigging (jako jedné z forem cenové dohody) jsou řazeny mezi tzv. hard-core ujednání, které jsou dle § 6 odst.2 zákona vždy zakázána a neplatná, bez ohledu na tržní podíl účastníků.

Z šetření ÚOHS a PČR vyplývá, že nebyla prokázána nedovolená koordinace postupu účastníků při tvorbě a podání nabídek včetně stanovení nabídkové ceny pro veřejnou zakázku zadanou zadavatelem.

Shora uvedená podmínka, o kterou se opírá oznamovatel, se týkala zadávacího řízení (srpen 2010) nikoli realizace stavby a v zadávacích podmínkách byla z důvodu, že se jednalo o citaci tehdy platného Zákona o veřejných zakázkách. Tento zákaz měl ošetřit, aby byl v nabídce seznam subdodavatelů, z kterého nesmí plynout, že uchazeč, který podává nabídku, ji současně podává ještě s jiným uchazečem v pozici společné nabídky nebo v pozici subdodavatel. Pokud by to zadavatel nebo hodnotící komise zjistila při posouzení nabídek, musela by oba uchazeče vyloučit. Nic takového ale nebylo v průběhu zadávacího řízení zjištěno a následně to nebylo zjištěno ani ze strany ÚOHS. Toto ustanovení skutečně brání bid riggingu, ale jak je výše uvedeno, bid rigging se vztahuje na činnost uchazečů před podáním nabídky.

Kdybychom měli posuzovat bid rigging z pohledu oznamovatele, který poukazuje na to, že výběrové řízení vyhrála společnost Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., ale ve skutečnosti byli domluveni na tom, že stavbu revitalizaci městských lázní Liberec provede spol. Syner, s.r.o., což nebylo šetřením prokázáno, tak by muselo dojít po přibrání spol. Syner, a.s. jako subdodavatele k navýšení celkové ceny o tzv. vícepráce, což se nestalo.

Uvedená podmínka musela být v zadávacích podmínkách dle platného Zákona o veřejných zakázkách, vzhledem k tomu, že však toto absolutní omezení subdodavatelů způsobovalo v praxi veřejných zakázek velké problémy (vedlo i k nekalému ovlivňování řízení přes nastrčené firmy a úmyslné uvádění některých uchazečů jako subdodavatelů bez jejich vědomí s cílem jejich nabídku vyřadit ze soutěže), následnou novelou ZVZ bylo toto ustanovení změněno a omezeno pouze na zákaz subdodavatele, který zároveň jinému prokazuje kvalifikaci, k čemuž je nutný písemný závazek tohoto subdodavatele v nabídce, tedy v době, kdy spol. Syner s.r.o. byla přibrána jako subdodavatel, už tato zákonná podmínka neplatila.

ÚOHS nemohl zahájit správní řízení ohledně porušení podmínky v zadání zakázky, protože podle judikátu Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2A 5/99 musí orgán dohledu zadavatele veřejné zakázky směřující k uzavření smlouvy k jejímu provedení posuzovat podle znění zákona účinného v době zadávání veřejné zakázky, avšak řízení před orgánem dohledu musí být vedeno vždy podle předpisů účinných v době rozhodování, neboť hlavy III a IV části zákona o zadávání veřejných zakázek mají charakter zvláštního procesního předpisu, na nějž přechodná ustanovení novelizací nedopadají.

Zadávací dokumentace, v rámci otevřeného zadávacího řízení pro nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce a to Revitalizaci Městských lázní na galerijní objekt je s datem srpen 2010. Zadavatelem bylo Statutární město Liberec, osobou pověřenou k výkonu zadavatelské činnosti, pověřenou odborným a organizačním zajištěním průběhu zadávacího řízení byla společnost Compet Consult s.r.o., IČO: 265 02 402. Zadavatel si nechal zpracovat **orientační** propočet dodavatelských nákladů stavby od hl. projektanta spol. Sial s.r.o., propočet zpracovala spol. Propos Liberec s.r.o.. Dne 26.08.2010 došlo ze strany Statutárního města Liberce k jmenování členů komise pro otevírání obálek, dne 23.12.2010 došlo k jmenování členů hodnotící komise. Do výběrového řízení se účastnily firmy Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s., Syner, s.r.o. a Metrostav, a.s. Společnost Complet Consult, s.r.o. všechny vyzvala, aby zdůvodnily nabídkovou cenu a tvorbu cen. Metrostav, a.s. nabídl cenu(vždy bez DPH) 307 547 000,-Kč a lhůtu výstavby 609 kalendářních dnů, Syner, s.r.o. nabídl cenu 303 266 308,-Kč a lhůtu 549 dnů a firma Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s. nabídla cenu 299 466 564,-Kč a lhůtu 563 dnů.

Dne 18.02.2011 proběhlo jednání hodnotící komise, které bylo zaprotokolováno, protokol svědčí o tom, že byly posouzeny všechny nabídky s cílem vybrat nejvhodnější nabídku s rozhodnutím, že v rámci zadávacího řízení byly z hlediska ekonomické výhodnosti hodnoceny nabídky tří uchazečů. Po vyhodnocení obou dílčích kritérií se jako první v pořadí umístil uchazeč Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s. , který získal nejvyšší počet provážených bodů. Z tohoto důvodu hodnotící komise doporučila zadavateli uzavřít smlouvu s tímto uchazečem. Hodnotící komise byla ve složení: Mgr. Jan Korytář (primátor Statutárního města Liberec), PhDr. Jaromír Baxa (náměstek primátora), Bc. Jiří Šolc (náměstek primátora), Ing. Michal Vereščák (vedoucí odboru koordinátor dotací EU), Mgr. Jan Audi(vedoucí právního odboru), Ing. Martina Bufková Rychecká (jednatelka spol. Complet Consulting s.r.o.), Mgr. Jiří Křížek (odborný konzultant), Lukáš Martin (náměstek primátora), Bc. Zuzana Kocumová (náměstkyně primátora), Ing. František Chalupný(odborný konzultant), Ing. Tomáš Kuncíř(odborný konzultant), Jiří Hejčl (odborný konzultant) a Ing. Milan Zrník (odborný konzultant). Dne 02.03.2011 Statutární město Liberec rozhodlo jako zadavatel o výběru nejvhodnější nabídky s tím, že nejvhodnější nabídku předložil uchazeč Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s.

ÚOHS posoudil průběh zadávacího řízení ve veřejné zakázce a dne 30.05.2011 uvedl písemně, že neshledal důvody pro zahájení správního řízení.

Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod si nechala zpracovat expertní posudek, který by analyzoval postup stavby a provádění stavebních prací, měl být zpracován pro vyjasnění některých okolností přípravy a zadán byl na základě sdělení PČR, Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV ze dne 15.02.2012. Posudek vypracoval dne

15.05.2012 Ing. Pavel Smejkal, Csc, autorizovaný stavitel, který do posudku ofotil písemnosti týkající se ZD a VŘ a písemně uvedl, že: S pravděpodobností, hraničící s jistotou, lze dovodit, že do 10/2010 bylo v rámci celého projektu uděláno maximum, aby finanční prostředky byly co nejvyšší a aby zakázku mohla získat společnost Syner s.r.o., po 10/2010 bylo postupováno s cílem, aby náklady byly stále co nejvyšší, ale aby Syner tuto zakázku již nezískal.

Toto vyjádření, není vyjádření soudního znalce z oboru stavebnictví, Ing. Smejkal podniká jako fyzická osoba v živnosti provádění staveb, jejich změn a odstraňování.

Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod na tento expertní posudek reagovala tak, že písemně požadovala vyjádření se k posudku od primátorky Statutárního města Liberec Bc. Martiny Rosenbergové, která tak učinila dne 02.08.2012.

Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod si nechala zpracovat další posudek a to od soudního znalce Ing. Radka Machaly, který znalecký posudek zpracoval dne 12.09.2012 se závěrem, že by v daném případě mohlo být dosaženo nižší konečné ceny, za předpokladu dosažení ceny obvyklé způsobem vycházejícím z nabídek jednotlivých uchazečů by bylo možné podle názoru znalce uvažovat se snížením ceny v úrovni 15 až 20% z ceny vítězné nabídky.

Dne 08.10.2012 byl sepsán protokol z veřejnosprávní kontroly ,fyzické kontroly Interim, která byla zaměřena na hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrola vycházela z expertních posudků, které měly poukazovat na skutečnost, že způsob organizace VŘ na stavební práce vedl k nadhodnocení výsledkové ceny stavebních prací, která neodpovídala tehdejšímu pokrizovému období. Pochybnosti se týkaly jednak procesu stanovení předpokládané ceny stavby, kdy u většiny položek byly použity nejvyšší možné ceny dle metodiky ÚRS a maximální výše příplatků a procentního navýšení.

Dne 30.10.2012 podala primátorka města Liberec námítky proti tomuto protokolu a posudkům, kde podrobně popisuje a rozporuje závěry kontrol. Dne 18.02.2013 Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod, konkrétně vedoucí odboru Bořek Machatý, rozhodl o námítkách. V tomto rozhodnutí podrobně popisuje celý stav věci, reaguje odborně na všechny námítky se shrnutím, že s ohledem na maximální objektivitu při posouzení nabídkové ceny stavebních prací kontrolní orgán připustil k vypracování posudku, který hodnotí přiměřenost nabídkové ceny vítězného uchazeče dle metodiky ÚRS. Ke zpracování tohoto posudku byla oslovena přímo společnost ÚRS Praha, a.s. Dle závěrečné zprávy této společnosti je celková nabídková cena o 1,51% nižší v porovnání s cenou srovnávací a odpovídá tak ceně v místě a čase obvyklé, v době konání výběrového řízení. Z uvedených důvodů vyhověl tedy námítkám a kontrolní zjištění vztahující se k nabídkové ceně z protokolu z fyzické kontroly vypustil.

ÚRS Praha, a.s. , inženýrská a poradenská organizace dne 16.1.2013 zpracovala podrobný kontrolní položkový rozpočet předmětného projektu, kde zkonstatovala, že pro zpracování podrobného kontrolního položkového rozpočtu byly použity podklady dodané objednatelem. Pro vlastní porovnání cen byly dle dohody použity položky z Cenové soustavy ÚRS Praha, a.s. Pro ocenění zbývajících položek stavebních a montážních prací, dodávek materiálu a služeb, které nejsou obsaženy v Cenové soustavě ÚRS, byly pro zjištění ceny kontaktovány odborné firmy v příslušném oboru nebo byly použity ceny výrobců a dodavatelů zveřejněné na internetu. Celkově bylo zpracováno 3145 položek. U většiny porovnávaných položek se nabídková a srovnávací cena výrazně neodlišuje. Celková nabídková cena je o 1,51% nižší v porovnání s cenou srovnávací a odpovídá tak ceně, v místě a čase obvyklé, v době konání výběrového řízení.

Dále bylo zjištěno, že Smlouva o dílo se zhotovitelem spol. Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., byla uzavřena dne 24.06.2011 na celkovou cenu bez DPH 299 466 564,-Kč. Konečný dodatek č. 11 ke smlouvě o dílo byl uzavřen dne 16.09.2013 s konečnou cenou ve výši 297 087 019,36,-Kč.

Společnost Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s. uzavřela se spol. Syner, s.r.o. celkem tři smlouvy o dílo a to dne 16.12.2011, dne 16.11.2011 a dne 20.05.2013, jednalo se o dílčí práce v celkové výši cca. 11 000 000,-Kč.

Oznamovatel ve svém trestním oznámení uvádí, že při realizaci projektu došlo ke škodě v tom, že cena za dílo byla vyšší, než je obvyklé, což odvozuje ze znaleckých posudků.

Z výše uvedeného vyplývá, že škoda nebyla prokázána. Z hlediska trestně právního policejní orgán konstatuje, že pro trestní řízení není důležité jaká je cena zadávající, zadavatel si nechal zpracovat **orientační** propočet dodavatelských nákladů stavby, aby on věděl přibližně, kolik ho stavba bude stát, důležité je výběrové řízení, nabídky do výběrového řízení a zákonný průběh výběrového řízení, v tomto případě nebylo šetřením zjištěno, že by někdo z účastníků naplnil skutkovou podstatu jakéhokoli tr. činu, tedy tzv. bid rigging nebyl prokázán, šetřením nebylo prokázáno, že by předmětnou stavbu prováděla spol. Syner, s.r.o., tato společnost provedla pouze dílčí práce, které cenou zdaleka nedosáhly 20% z celkové ceny zakázky. Zda spol. Syner s.r.o. se mohla podílet na stavbě jako subdodavatel je výklad Zákona o veřejných zakázkách, který nespadá do kompetence policie, ale do kompetence ÚOHS, který neshledal žádné pochybení.

Šetřením nebylo zjištěno, že by stavba byla záměrně po uzavření Smlouvy o dílo prodražena, že by se někdo na této stavbě obohatil, naopak bylo zjištěno, že stavba (revitalizace) byla postavena za nižší cenu, než jaká byla smluvně ujednána.

Na základě výše uvedeného zakládám Vaše trestní oznámení „AA“, neboť žádné skutečnosti zjištěné při šetření, Vaše podezření ze spáchání trestných činů neodůvodnily. Nutné je také zmínit sekundární charakter trestního práva, kdy k jeho prostředkům je možné sáhnout až poté, kdy použití netrestních institucí není postačující (ultima ratio trestního práva), v současné době probíhá audit na celou předmětnou zakázku, kterou provádí Ministerstvo financí.

Poučení:

Orgány činné v trestním řízení projevují svoji vůli jak rozhodnutím, tak i opatřením. Obsah a forma opatření nejsou přesněji trestním řádem upraveny a nelze proti nim uplatnit opravný prostředek.

Vzhledem k tomu, že nebyly shledány důvody k zahájení trestního řízení podle § 158 odst.3 tr.řádu, není možno ve věci podat žádný opravný prostředek (stížnost dle § 141 tr. řádu).

Místo opravného prostředku (stížnosti § 141 tr. řádu) máte právo v dané věci podat opětovný podnět, pokud bude obsahovat nové skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo se s tímto podáním obrátit na příslušné státní zastupitelství v rámci jeho působnosti v dozoru nad zachováním zákonnosti v předsoudním stádiu trestního řízení.

Podle § 157 odst.2, písm.a) trestního řádu je státní zástupce oprávněn na policejním orgánu vyžadovat k přezkumu i spisy v nichž nebyly zahájeny úkony trestního řízení.

Na podkladě výše uvedených skutečností, bude Vaše podání uloženo bez dalšího opatření pod výše uvedeným Č.j.

kpt. Bc. Marcela Havelková
vrchní komisař

7. strana

vyrozumění o šetření dle § 158/1 tr. ř.
